

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 141

гр. Бургас, 16.02.2022 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на шестнадесети февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Георги Д. Пепеляшев
Съдия: Цвета Ж. Попова
Съдебни СИЛВИЯ ГЕОРГИЕВА
заседатели: ПАСКАЛЕВА
ГАНИМИР ХРИСТОВ ВИЧЕВ
ДИМИТРИНА ЙОРДАНОВА
ДУЧЕВА

при участието на секретаря Жанета Здр. Кръстева
в присъствието на прокурора Таня Миткова Митева (РП-Бургас)
като разглежда докладваното от Цвета Ж. Попова Частно наказателно дело №
20212100201256 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 450 и следващите от НПК. Образувано е по предложение на ст. Комисар Бранимир Мангърров – Началник на Затвора Бургас, за замяна на наказанието „Доживотен затвор” с наказание „Лишаване от свобода” на основание чл. 449 от НПК на К. С. Р. с ЕГН *****.

Видно от материалите по делото Р. е осъден за извършено престъпление по чл. 116, т. 6, т. 10 и т. 11 от НК. Първоначалното наказание е било „Смърт”. С указ на Вицепрезидента на РБ от 25.01.1999 г. наказанието е заменено с „Доживотен затвор”.

Началото на наказанието е от 19.07.1989 г., като първоначално осъденият Р. е бил приведен в Затвора Плевен.

На 11.06.1999 г. е преместен в Затвора Варна.

На 04.06.2004 г. е преместен отново в Затвора Плевен.

На 27.06.2007 г. отново е преместен в Затвора Варна.

На 24.08.2018 г. е преместен в Затвора Бургас.

На 30.10.2018 г. отново е преместен в Затвора Варна.

На 07.05.2019 г. е преместен в Затвора Бургас, където се намира и в момента.

С протоколно определение от 27.05.1999 г. Военен съд – Плевен определя на осъдения Р. първоначален „Специален режим“ за изпълнение на наказанието „Доживотен затвор“ в съответствие с чл. 127б, ал. 1 от действащия тогава ЗИН. От 07.06.1999 г. е поставен на „Специален режим“.

С Протокол № 6 от 06.12.2005 г. на Комисията по чл. 17 от ЗИН Р. е бил поставен в „Усилено строг“ режим. След влезлите в сила промени в ЗИН и приемането на ЗИНЗС, считано от 01.06.2009 г., Р. е бил поставен служебно в „Строг“ режим.

Със Заповед № 2 от 20.04.2018 г. на Началника на Затвора Варна, на основание чл. 67, ал. 1, т. 1 от ЗИНЗС, режимът на Р. е бил завишен от „Строг“ на „Специален“ за многократни нарушения на затворническите правила. Заповедта е била обжалвана от лишения от свобода, но потвърдена с протоколно определение на Окръжен съд – Варна по ЧНД № 690/2018 г.

С Определение № 447/02.05.2017 г. по ЧНД № 313/2017 г. ОС – Варна оставил без уважение молбата на лишения от свобода К. С. Р. за замяна на наказанието „Доживотен затвор“ с наказание „Лишаване от свобода“. Определението е било потвърдено с Решение № 134/26.05.2017 г. на АС – Варна, постановено по ВЧНД № 189/2017 г.

С Определение № 237/01.08.2019 г. по ЧВД № 565/2019 г. ОС – Бургас оставил без уважение молбата на лишения от свобода К. С. Р. за замяна на наказанието „Доживотен затвор“ с наказание „Лишаване от свобода“. Определението било потвърдено с Определение № 49/28.08.2019 г. АС-Бургас.

Към момента Р. С. Р. е изтърпял 32 години 6 месеца и 26 дни.

Първоначално рискът от рецидив на Р. е бил висок 84 точки и през годините е претърпял различни промени. През 2013. г. рискът от вреди е завишен на 95 точки. През 2018 г. рискът е занижен макар и с малко на 93 точки.

От последното преместване на Р. в Затвора Бургас се наблюдава постоянно понижаване на оценката от риска, като първата оценка в Бургас е

на средни стойности – 66 точки, а последната е на ниски стойности – 36 точки. Посочено е че през продължителния период на изтърпяване на наложеното наказание Р. е имал променливо поведение. В началния период от изтърпяване на наказанието адаптацията му към условията на МЛС и приемането на присъдата са протекли като труден процес. Преобладавали са негативни настроения. Осъденият не е изградил доверителен контакт с администрацията и не е приемал чуждата гледна точка. През този период е отчетена склонност към импулсивни реакции и проява на претенциозност. Многократно е бил наказван. След преместването му в Затвора Бургас настъпват позитивни промени в поведенчески план, намаляване на нивата на тревожност, липса на импулсивни реакции, повишава се самоконтролът. Успява да създаде доверителен контакт с администрацията, което позволява да се извършват корекционни дейности и да се работи за изпълнение на целите на присъдата. От постъпването си в Затвора Бургас не е допускал дисциплинарни нарушения.

За времето на престоя в Затвора Бургас лишения от свобода Р. е многократно награждаван за спазване на дисциплинарните изисквания, участие в предлаганите социални и възпитателни мероприятия, активно участие в предлаганите пенитенциарни дейности в затвора, за добро изпълнение на възложените трудови ангажменти, за участие в културно-масовата дейност, за това, че участва в клуб по подобряване на интериора в затвора, за това, че е представил творбите си – гоблени в изложба. Награждаван е със Заповед № 1389/17.12.2020 г. за това, че изпълнява съвестно поставените му работни задачи в бригада „Мираж“ и спазва установените правила; със Заповед № 364/22.06.2020 г. за проявено сътрудничество в провеждането на социални и възпитателни мероприятия и за постигнати успехи в спорта, работата и културно-масовата дейност; със Заповед № 924/14.12.2020 г. за това, че спазва дисциплинарните изисквания и с поведението си дава положителен пример на общността на групата; със Заповед № 165/29.03.2021 г. за това, че спазва дисциплинарните изисквания и полага доброволен труд за подобряване на интериора в затвора; със Заповед № 376/16.06.2021 г. за това, че спазва дисциплинарните изисквания и е предоставил своите творби-гоблени в изложба; със Заповед № 643/09.09.2021 г. за това, че спазва дисциплинарните изисквания и изпълнява стриктно служебните си задължения, като бакар на групата.

От постъпването на 17.05.2019 г. в Затвора Бургас не е установено дисциплинарно нарушение от страна на Р.. Спазва стриктно правилата на живот в МЛС, съобразява се с изискванията на добро поведение и дисциплинираност.

С декларация от 08.09.2017 г. лишеният от свобода Р. е включен в групова специализирана работа, провеждана от представители на НПО „Алтруист“, на тема „Овластяване на гнева и емоциите“, като е преминал успешно първия кръг от груповата работа. В края на 2018 г. Р. бил включен в групова работа на тема „Личностно съхранение“, като е преминал успешно програмата, отново с представители на НПО „Алтруист“. Участва в специализираната групова работа „Програма за рехабилитация на уязвими групи“.

Включил се в курс за новоповярвали от програма Християнски Живот към GLOBAL UNIVERSITY и курс за психо-социален тренинг „Личностна реконструкция и рехабилитация на социалните умения на лица, изтърпяващи ефективни присъди за тежки престъпления срещу личността в зоната със засилен надзор и охрана“.

Лишеният от свобода Р. е направил дарителски преводи по сметка на Сдружение „Български дарителски форум“ с основание „DMS Solidarnost“.

С осъдения са провеждани ежеседмични срещи и са водени мотивиращи разговори, с цел осъзнаване и приемане, както на извършеното от него деяние, така и на факторите, които са допринесли за извършването му. Провеждани са разговори за повишаване на чувството за лична отговорност, преодоляване на отрицателните нагласи в поведението му, развитие на умения за мислене в градивна и позитивна посока. В резултат на проведените с него беседи, той е осъзнал факторите, допринесли за извършване на правонарушението и степента му за мотивация за личностна промяна е висока.

След последното му преместване в Затвора Бургас е започнал да приема чуждата гледна точка и да се съобразява с аргументите на служителите и останалите лишени от свобода.

Със Заповед БС № 150/04.08.2020 г. на Началника на Затвора Бургас осъденият Р. е настанен в общите помещения с останалите лишени от свобода. Адаптацията е преминала без проблем. Поддържа добри отношения с

всички лишени от свобода в салона на групата.

От проведеното психологическо изследване се установява, че л.с. Р. е охотно контактен и ориентиран всестранно. Мисловният процес протича нормално по темп, правилен е по форма и структура. Не се разкриват доминантни, налудни или свръхценни идеи. Емоционално е овладян, адекватен към ситуациите, с добро ниво на самоконтрол. Демонстрира желание да бъде позитивно възприет, с ниски нива на стрес.

Според св. Ж. Я. – инспектор-психолог в Затвора Бургас, прави впечатление, че за дългогодишния престой в затвора /над 32 години/ л.с. Р. е успял да се съхрани като личност, да работи над себе си, над поведението си и да надгражда.

Този комплексно извършен анализ върху личността и поведението на л.с. Р., който се базира върху оценката на риска, психологически изследвания, регистрирани прояви в затвора /наказания, поощрения, социална активност/ води до извода, че е налице стабилна нагласа у Р. за проява на законосъобразно поведение, както и стабилна тенденция за осъществяване на добър самоконтрол. Следователно на осъдения следва да се даде възможност да докаже, че се е поправил и че целите на чл. 36 от НК са постигнати, което позволява наказанието „Доживотен затвор“ да се замени с наказание "Лишаване от свобода" за срок от 30 години, а предвид продължителността на изтърпяното до момента наказание лишеният от свобода следва да бъде освободен.

На основание чл. 38а ал. 5 от НК изтърпяното наказание "Доживотен затвор" следва да се зачете за "Лишаване от свобода", тъй като макар и различни по вид двете наказания са еднородни и съотносими. И двете по същество представляват "лишаване от свобода", като едното наказание е фиксирано в брой календарни дни, месеци и години, а другото е до края на живота.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 341, ал. 1 вр. чл. 450 от НПК съдът

ОПРЕДЕЛИ:

На основание чл. 38а, ал. 3 от НК заменя наказанието "Доживотен затвор", наложено на осъдения К. С. Р. с ЕГН ***** по НОХД № 340/1989 г. на Военен съд - Плевен, с наказание "Лишаване от свобода" за срок от тридесет години.

На основание чл. 38а, ал. 5 от НК зачита изтърпяното до момента наказание "Доживотен затвор" за "Лишаване от свобода".

Определението може да се обжалва или протестира в седмодневен срок от днес пред Апелативен съд - Бургас.

Председател: _____

Член-съдия:

1. _____

Заседатели:

1. _____

2. _____

3. _____

ОСОБЕНО МНЕНИЕ

към Определение 141/16.02.2022

на Цвета Живкова Попова, Съдия-докладчик

Изразявам несъгласие с решението за замяна на търпяното от осъдения К.Р. наказание „доживотен затвор“ с наказание „лишаване от свобода“, като съображенията ми за това са следните:

От събрания по делото доказателствен материал се установява, че след преместването му в Затвора - Бургас (7.05.2019 г.) осъденият няма допуснати дисциплинарни нарушения, съобразява се с реда и правилата, към пенитенциарния състав и надзорно-охранителния състав се отнася съобразно съществуващите правила и изисквания, приема и изпълнява предлаганите му дейности в затвора. Р. бил трудово ангажиран към бригада „Мираж“, а към настоящия момент полага доброволен труд като бакар в салона на пета група, както и за подобряване на интериора на общите части в корпуса на затвора в Арт ателие. През месец юни 2021 г той представил свои творби – гоблени в творческа изложба.

По мое мнение посочените обстоятелства не са достатъчни за

формиране на извод, че осъденият К.Р. действително се е поправил. Спазването на установените правила в затвора, изпълнението на възложената работа, на нарежданията и заповедите на съответните длъжностни лица са задължения за лишените от свобода. През последните две години и половина осъденият Р. е проявил подчертана дисциплинираност в пенитенциарното заведение, сътрудничество при провеждането на социалните и възпитателните мероприятия и е постигнал успехи в работата, но именно това негово поведение е дало основание за замяна на режима за изтърпяване на наказанието от „специален“ на „строг“, за настаняването му в общи помещения с останалите лишени от свобода и за многократното му награждаване с „удължено свиждане“ (вж. заповеди №№ БС № 96/16.04.2020 г., 364/22.06.2020 г., 150/4.08.2020 г., 924/14.12.2020 г., 165/29.03.2021 г., 376/16.06.2021 г. на началника на затвора).

Наред с това, при преценката дали действително осъденият се е поправил е необходимо да бъде изследвано цялостното му поведение за целия период на изтърпяване на наказанието. В тази насока не би могъл да бъде подминат фактът, че от първоначалното постъпване на К.Р. в Затвора - Плевен, а след това и по време на престоя му в Затвора - Варна, до превеждането му в Затвора-Бургас, преобладаващи са били негативните характеристични данни. Р. не признавал вината си за извършеното престъпление, считал, че самопризнанията му са изтръгнати с полицейско насилие, не изразявал никаква емпатия към жертвата на престъплението. Конформност в отношенията с осъдения се постигала единствено и само когато се вървяло в посока към реализиране на негови цели. В противни случаи не били редки проявите на арогантност, спонтанна словесна агресия и импулсивно отреагиране. Проявявал склонност винаги да се поставя в ситуация на „дискриминирана личност“, цялата му енергия била насочена към отстояване на тази му позиция и вменяването на вина у другите. Наложените му наказания значително надвишавали поощренията. На 22.08.2017 г. осъденият участвал в групово сбиване, в резултат на което лишените от свобода с доживотни присъди били разделени механично в зоната с повишена сигурност. Оценките за риск от рецидив винаги били във високи стойности: първоначалната оценка през 2009 г. отчела 84 точки; през 2013 г. рискът бил завишен на 95 точки, доближавайки максималните стойности; през месец август 2014 г. била наблюдавана благоприятна тенденция в поведението на

осъдения, но оценката оставала с високи стойности от 90 точки; през месец август 2017 г. настъпил регрес в поведението на лишения от свобода, довел до корекция на риска от рецидив – 93 точки. Продължаващата впоследствие негативна тенденция в поведението на осъдения довела и до замяна на режима на изтърпяване на наказанието от „строг“ на „специален“ (вж. заповед № 2 от 20.04.2018 г. на началника на Затвора – Варна, потвърдена с определение от 5.07.2018 г. по ЧНД № 690/2018 г. по описа на Районен съд – Варна – т. 11 от затворническото досие).

Не може да не направи впечатление обстоятелството, че поддържаните в продължение на дълги години високи стойности на риска от рецидив рязко са намалели за по-малко от четири месеца след превеждането на К.Р. в Затвора - Бургас – от 93 точки на 66 точки. В случая няма как да не се породят съмнение в обективността на оценката от 17.07.2019 г., като се има предвид, че само през текущата година (2019 г.) осъденият Р. е бил наказан два пъти – за притежание на мобилен телефон и влизане в неправомерни взаимоотношения с друг лишен от свобода в зоната с повишена сигурност (вж. доклад от 25.03.2019 г.) и че Р. не приемал да е извършил престъплението, за което е осъден, „но изразява загриженост за жертвата {?}“ и че „се наблюдават високи стойности и актуални нужди от въздействие“ върху същите зони, отразени в предходния доклад (вж. текущия доклад от 18.07.2019 г.). Девет месеца по-късно оценката на риска от рецидив намаляла на 56 точки, а само три месеца след това – на 27.07.2020 г., няколко дена преди издаването на заповедта за настаняването на осъдения в общи помещения с останалите лишени от свобода – с още 10 точки. Към 12.08.2021 г. стойностите на риска от рецидив вече са 36 точки, като по този начин само за две години и половина се наблюдава спад от 57 точки. Такъв поразителен спад би следвало да сочи на настъпил сериозен катарзис, по отношение на който обаче проявявам силно съмнение. Още по-малко вярвам в искреността на осъдения, който на съдебните прения заяви, че все още изпитва болка, срам и вина от стореното – „все още“, при положение че от 1989 г. до 2020 г. не е изразил никаква емпатия към жертвата на престъплението.

Друг аргумент за неоснователност на предложението за замяна на наказанието е посоченото както в самото предложение, така и в последния текущ доклад обстоятелство, че зоната „умения за мислене“ е с гранични стойности и че е необходимо работата да продължи в посока осъденото лице

да развие способност за разпознаване на проблемите и поставяне и реализиране на дългосрочни цели. В този смисъл са и показанията на свид. С. Я., дадени в съдебно заседание на 18.01.2022 г.: „Остава да се работи по тази зона“. Всичко това означава, че корекционният процес не е завършил.

По изложените съображения намирам, че не са налице категорични доказателства за трайни, съзнателни и цялостни положителни промени в съзнанието, характера и поведението на осъдения Р., които да сочат, че същият се е превъзпитал и поправил. Необходимостта по отношение на осъдения да се продължи работата в условията на затвора налага да се остави без уважение предложението на началника на Затвора - Бургас за замяна на наказанието „доживотен затвор“ с наказание „лишаване от свобода“.

СЪДИЯ:

Цвета Попова